SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOŚCI WYDZIAŁU

TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO WE LWOWIE

TUDZIEŻ

KOMITETU REDAKCYJNEGO

KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO

za rok 1887/8

(od 1. października 1887 do 1. października 1888).

LWÓW
NAKŁADEM TOWARZYSTWA.
Z drukarni Władysława Łozińskiego.
1888.

Skład Wydziału.

Prezes dożywotni:

Xawery Liske.

Zastępca Prezesa:

Tadeusz Wojciechowski.

Skarbnik:

Saturnin Kwiatkowski.

Sekretarz:

Oswald Balzer.

Członkowie Wydziału:

Fryderyk Papée.
Roman Pilat.
Antoni Prochaska.

Skład Komitetu redakcyjnego.

Redaktor naczelny:

Xawery Liske.

Sekretarz:

Ludwik Finkel.

Członkowie Komitetu:

Zdzisław Hordyński.
Roman Pilat.
Henryk Sawczyński.
Aleksander Semkowicz.
Tadeusz Wojciechowski.

Przedkładając Walnemu Zgromadzeniu sprawozdanie z ubiegłego właśnie roku administracyjnego, Wydział zaznacza przedewszystkiem, iż działalność swoję stosował do tych samych w ogóle zasad, któremi się kierował w pierwszym roku istnienia Towarzystwa, a którym wielostronnie żywego nie szczędzono uznania. Kładąc nacisk na zasady, nie chce Wydział przesądzać bynajmniej innego pytania: czy mu się udało przeprowadzić je wszechstronnie, urzeczywistnić cele Towarzystwa w całej rozciągłości, tak jak je zakreśla statut i jak je pojmuje Wydział; owszem ma on to przekonanie, że pod tym względem Towarzystwu wiele jeszcze nie dostaje i że w tym właśnie kierunku niejedno jeszcze jest do zrobienia. Jest to jednak kwestya środków, kwestya poparcia, którego Towarzystwo w roku ubiegłym nie doznawało w takim stopniu, jakby sobie tego życzyć należało.

Jeżeli się mówi o poparciu celów Towarzystwa, to oczywiście trzeba mieć na względzie dwa jego rodzaje: poparcie moralne i materyalne. Na brak poparcia moralnego Wydział uskarżać się nie ma powodu. Społeczeństwo, prasa, instytucye naukowe, świat uczony, nie szczędziły Towarzystwu nigdy zachęty i uznania, spieszyły niejednokrotnie z chętnem współdziałaniem i pomocą w jego pracach. Pośród samych członków Towarzystwa objawiło się również szczere zainteresowanie naukowymi jego celami, zarówno w ochotnej gotowości do wygłaszania odczytów na miesięcznych zebraniach Towarzystwa, jako też w znacznie bardziej aniżeli poprzednio ożywionej dyskusyi nad przedstawionymi tematami. Dzięki temu zainteresowaniu się Wydział mógł w ciągu ubiegłego roku urządzić szereg odczytów poruszających kwestye z najrozmaitszych dziedzin historyi polskiej, w następującym porządku:

1. Dr. Zdzisław Hordyński: *Nowy materyał do procesu Filaretów.* Część I. (dnia 19 listopada 1887).

2. Dr. Fryderyk Papée: *Dokument tyniecki kardynała Idziego* (dnia 17 grudnia 1887).

3. Dr. Zdzisław Hordyński: *Nowy materyał do procesu Filaretów.* Część II. (dnia 21 stycznia 1888).

4. Dr. Oswald Balzer: *Laudum Cracoviense* (dnia 18 lutego 1888).

5. P. Mikołaj Mazanowski: *Charakterystyka Malczewskiego i geneza „Maryi"* (dnia 17 marca 1888).

6. P. Ferdynand Bostel: *Projekt ustawy sejmu radomskiego z roku 1505* (dnia 21 kwietnia 1888).

7. Dr. Antoni Prochaska: *Sprawy wołoskie w wieku XV* (dnia 19 maja 1888).

8. P. Ferdynand Bostel: *Sądownictwo ziemskie oświęcimskie i zatorskie od r. 1440—1565* (dnia 16 czerwca 1888).

O wiele mniej doznało Towarzystwo poparcia materyalnego. Liczba członków zwiększyła się wprawdzie cokolwiek (z 206 na 221)[1]), w czem Wydział upatruje dowód żywotności Towarzystwa i czerpie otuchę co do dalszego jego rozwoju, nie zwiększyła się jednak do tyla, ażeby na razie dostarczyć odpowiednich dochodów na pokrycie zwyczajnych wydatków. Do tego trzeba dodać, że ofiarność publiczna, w pierwszym roku dość znaczna (577 zł. 64 ct. w datkach dobrowolnych) spadła zwykłym u nas trybem w roku bieżącym prawie do zera (36 zł. 54 ct. z tegoż tytułu). Towarzystwo, ograniczone prawie wyłącznie na zwyczajne swoje dochody, nie byłoby podołało wydatkom, gdyby mu nie były przyszły w pomnc: bezinteresowne poparcie wielu współpracowników *Kwartalnika*, tudzież znaczne ulżenia co do kosztów druku tegoż pisma. Ten niekorzystny stan funduszów odbił się ujemnie na wydawnictwie *Kwartalnika Historycznego;* podczas gdy w pierwszym roczniku tego pisma pomieszczono 49 arkuszy druku, rocznik drugi mógł ich objąć już tylko 45, a więc o cztery mniej, aniżeli poprzednio.

Wobec takiego stanu rzeczy Wydział nie tai swoich obaw co do przyszłości. Już w zeszłorocznem sprawozdaniu podniesiono, że ze względu na niedostateczne fundusze trzeba się było ograniczyć wyłącznie na wydawnictwie *Kwartalnika*, nie mogąc przy-

---

[1]) Ruch członków w roku bieżącym przedstawia się w sposób następujący: Z 206 członków roku zeszłego ubyło 19, przybyło nowych 34; ogólna liczba członków w roku bieżącym wynosi tedy 221.

stąpić do ogłoszenia innych wydawnictw naukowych, statutem przewidzianych. Obecnie okazuje się, że nie tylko nie może być mowa o rozszerzeniu działalności Towarzystwa w tym kierunku, ale nadto należałoby ścieśnić samę publikacyą *Kwartalnika*. Tegoroczne ścieśnienie nie jest wprawdzie znacznem i nie przyniosło jeszcze zbytniej ujmy pismu, ale rok następny i dalsze każą się pod tym względem obawiać coraz gorszych rzeczy. Znaczniejszego przyrostu członków nie można się spodziewać, jak okazało doświadczenie, a ofiarność publiczna, która już w roku bieżącym nie stanowi prawie żadnej pozycyi rachunkowej, nie obiecuje w przyszłości zmienić się na lepsze. Wobec tego należałoby chyba zredukować wydawnictwo *Kwartalnika* do bardzo szczupłych rozmiarów, ażeby utrzymać równowagę pomiędzy stanem przychodów a rozchodów. Wydział uważa jednak taką redukcyą za rzecz najmniej pożądaną dla pisma. Owszem, dwuletnie doświadczenie przekonało go, że pismo to należałoby raczej rozszerzyć, a już co najmniej utrzymać je w tych rozmiarach, w jakich było wydawane dotychczas. W przeciwnym razie nie zdoła ono spełnić swojego celu, nie przedstawi dokładnego i wyczerpującego obrazu całego bieżącego ruchu historyograficznego w Polsce.

Wydział zastanawiał się niejednokrotnie nad zaradzeniem temu smutnemu stanowi rzeczy, i doszedł do przekonania, że Towarzystwo nie zdoła spełnić chociażby najbliższych swoich zadań, jeżeli nie dozna większego materyalnego poparcia, zarówno z wewnątrz, t. j. od swoich członków, jako też z zewnątrz, od czynników stojących po za niem. Poparcia wewnątrz spodziewa się Wydział przez jednanie coraz to nowych członków dla Towarzystwa; co do przysporzenia funduszów z zewnątrz poczynił Wydział z końcem ubiegłego właśnie roku pewne kroki, o których na tem miejscu nie wspomina szczegółowo dla tego, że sprawa jest dopiero w toku, niezałatwiona.

Co do części redakcyjnej *Kwartalnika Historycznego* nie wiele da się nadmienić. Kierunek i sposób redagowania pisma pozostały te same, jak w roku poprzednim. Jak dawniej tak i teraz Redakcya położyła główny nacisk na dział sprawozdawczo-krytyczny z bieżących publikacyi historycznych polskich lub Polski dotyczących; omówiono ich 203. Niemniej też podawano krótkie wiadomości o ważniejszych pojawach na polu historyografii zagranicznej (w liczbie 151). Kilka rozpraw, materyały, spis recenzyj historycznych, drukowanych w innych czasopismach i sprawozdania z czynności Towarzystwa uzupełniły całość *Kwar-*

talnika. Z szczególnem zadowoleniem, a nie mniejszą wdzięcznością, podnosi Redakcya, że się jej udało w ciągu roku bieżącego pozyskać dla swego pisma wiele nowych a częstokroć wybitnych sił naukowych, jak o tem przekonać się można, porównując spis współpracowników tomu pierwszego z takimże spisem tomu drugiego *Kwartalnika.* Raczą też wszyscy Ci, którzy przez dostarczenie swych prac poparli usiłowania Redakcyi, przyjąć za to szczere podziękowanie.

Nie mniej też wyraża Wydział swą wdzięczność wszystkim Tym, którzy mu nie szczędzili materyalnej pomocy, a mianowicie W. P. Władysławowi Łozińskiemu, posłowi na Sejm krajowy, który w drukarni swojej zarządził druk pisma po cenie kosztu, jako też Tym łaskawym Współpracownikom, którzy pracami swemi zasilali *Kwartalnik* bezinteresownie.

Poniosło Towarzystwo w ciągu bieżącego roku kilka bolesnych i dotkliwych strat przez śmierć członków. Zmarli p. Napoleon Sarnecki mecenas literatury i nauk, dr. Józef Kasznica, czcigodny i zasłużony profesor Uniwersytetu warszawskiego i lwowskiego, w końcu ks. Ignacy Polkowski, niestrudzony badacz na niwie historyi polskiej. Cześć ich pamięci!

Sprawozdanie kasowe

za czas od 29. września 1887. do 8. października 1888.

	zł.	ct.	zł.	ct
A. Dochód.				
I. Pozostałość kasowa z dniem 29. września 1887			314	32
II. Wkładki członków:				
a) za rok 1886/7	152	75		
b) za rok 1887/8	910	39		
c) za rok 1888/9	69	15	1132	29
III. Wstępne			34	
IV. Z prenumeraty *Kwartalnika:*				
a) za rok 1886/7	2			
b) za rok 1887/8	101	83	103	83
V. Rachunki księgarskie			296	98
VI. Drobne datki Członków			36	54
VII. Odsetki 4% od lokowanych chwilowo kapitałów w Kasie Oszczędności . .			25	58
VIII. Dochód z ogłoszeń			1	
Razem . .			1944	54
B. Rozchód.				
I. *Kwartalnik Historyczny:*				
a) druk	714	79		
b) honorarya autorskie	616	31		
c) introligator	31	12		
d) korespondencye wraz z kosztami ekspedycyi	60		1422	22
II. Wydatki sekretarza Towarzystwa . .			42	30
III. Drobne wydatki skarbnika			7	09
IV. Kursor			53	10
V. Druk sprawozdania za rok 1886/7 .			14	95
VI. Eskont od niewypowiedzianych zwrotów				15
Razem . .			1539	81

C. Zestawienie.

Dochód	1944·54
Rozchód	1539·81
Pozostałość kasowa	404·73

Spis członków Towarzystwa

w roku 1887/8.

Abraham Władysław, Kraków.
Abrahamowicz Dawid, Lwów.
Antoniewicz Jan Bołoz, Monachium.

Hr. Badeni Kazimierz, Busk.
Hr. Badeni Stanisław, Radziechów.
Balko Aleksander, Lwów.
Balzer Oswald, Lwów.
Barański-Ostaszewski Kazimierz, Lwów.
Bartynowski Władysław, Kraków.
Bełza Władysław, Lwów.
Bieńkowski Adam, Lwów.
Bieńkowski Bolesław, Zbaraż.
Bieńkowski Ludwik, Lwów.
Bieńkowski Piotr, Berlin.
Bobrzyński Michał, Kraków.
Bocheński Józef, Lwów.
Borkowski Jan, Zaleszczyki Małe.
Hr. Borkowski Jerzy, Lwów.
Borkowski Oktaw, Lwów.
Borzemski Antoni, Lwów.
Bostel Ferdynand, Lwów.
Bruchnalski Wilhelm, Lwów.
Brykczyński Stanisław, Pacyków.
X. Bukowski Julian, Kraków.
Bylicki Władysław, Lwów.

Celewicz Julian, Lwów.
Chołodecki Józef, Lwów.
Cieński Ludomir, Okno.
Cieński Stanisław, Wodniki.
Ćwikliński Ludwik, Lwów.

Czarnik Bronisław, Lwów.
Czarnik Kazimierz, Lwów.
X. Czartoryski Jerzy, Wiązownica.
Czaykowski Alfons, Dusanów.
Czaykowski Robert, Lwów.
Czermak Józef, Tarnobrzeg.
Czermak Wiktor, Lwów.

Dąbczański Leszek, Lwów.
Dąbrowski Paweł, Lwów.
Hr. Dębicki Ludwik, Kraków.
Dembiński Bronisław, Kraków.
Dembiński Bronisław, Lipica Dolna.
Doliński Alexander, Lwów.
Dorożewski Napoleon, Lwów.
Hr. Drohojowski Józef, Lwów.
Dulęba Władysław, Lwów.
Hr. Dzieduszycki Tadeusz, Niesłuchów.
Hr. Dzieduszycki Wojciech, Jezupol.
Dziedzicki Ludwik, Lwów.

Fąfara Julian, Lwów.
Fedorowicz Władysław, Okno.
Finkel Ludwik, Lwów.
Franko Iwan, Lwów.
Hr. Fredro Jan Aleksander, Lwów
Frenkel Stefan, Lwów.

Gnoiński Jan, Świdowa.
Gorski Kazimierz, Przemyśl.
Gorzycki Kazimierz, Lwów.
X. Gromnicki Tadeusz, Kraków.
Grünberg Kazimierz, Drohobycz.
Gubrynowicz Władysław, Lwów.

Heck Korneli, Stryj.
Heck Walery, Wadowice.
Hibl Józef, Sanok.
Hirschberg Alexander, Lwów.
Hordyński Zdzisław, Lwów.
Horodyński Jerzy, Kociubińce.
Hryncewicz Talko Julian, Żwinogródka.

Jahner Alfred, Lwów.
Janisz Ludwik, Kołomyja.
Janowicz Alexander, Lwów.
Jędrzejowicz Stanisław, Jasionka.
Jezieniecki Michał, Lwów.

Kaczkowski Zygmunt, Paryż.
Kalitowski Emil, Lwów.
Karbowiak Antoni, Kraków.
Kasprzycki Piotr, Lwów.
Kętrzyński Wojciech, Lwów.
X. Kloss Ludwik, Lwów.
Kluczycki Franciszek, Kraków.
Kocowski Włodzimierz, Lwów.
Konarski Franciszek, Lwów.
Korzeniowski Józef, Kraków.
Kowalczuk Michał, Lwów.
Hr. Koziebrodzki Szczęsny, Hlibów.
Hr. Koziebrodzki Władysław, Chłopice.
Kruszewski Henryk, Lwów.
Krywult Waleryan, Przemyśl.
Kubala Ludwik, Lwów.
Kuczyński Franciszek, Lwów.
X. Kujot Stanisław, Pelplin.
Kunaszowski Maciej, Lwów.
Kwiatkowski Saturnin, Lwów.

Hr. Lanckoroński Karol, Rozdół.
Hr. Lasocki Czesław, Dębniki.
Latour Jan, Lwów.
Lenartowicz Karol, Tłuste.
Lepszy Leonard, Kraków.
Lewicki Anatol, Kraków.
Lewicki Witołd, Lwów.
Lisicki Henryk, Kalinów.
Lisiewicz Aleksander, Lwów.
Lisiewicz Zygmunt, Lwów.
Liske Xawery, Lwów.
Lorkiewicz Antoni, Stanisławów.

X. B. Jan Łobos, Tarnów.
Łoziński Władysław, Lwów.
Hr. Łubieński Roger, Lwów.
Łuczkiewicz Kazimierz, Lwów.

Machek Emanuel, Lwów.
Maciszewski Maurycy, Lwów.
Majerski Stanisław, Lwów.
Małecki Antoni, Lwów.
Mandybur Tadeusz, Jarosław.
Marczewski Witołd, Lwów.
Margasz Władysław, Lwów.
X. Maryański Aleksander Lwów.
Matijów Jan, Lwów.

Mazanowski Antoni, Warszawa.
Mazanowski Mikołaj, Lwów.
Menda Władysław, Lwów.
Miłaszewski Erazm, Lwów.
Morawski Kazimierz, Kraków.
Morelowski Julian, Wadowice.
Hr. Mycielski Jerzy, Kraków.

Nacher Teodor, Stanisławów.
Nawratil Arnulf, Lwów.
Niemczykiewicz Wojciech, Lwów.
Nittmann Karol, Lwów.
Nogay Józef, Lwów.

X. Ogórek Józef, Lwów.
Orlecki Kajetan, Nowy Sącz.
Ossowski Godfryd, Kraków.

X. Paliwoda Marceli, Lwów.
Papée Fryderyk, Lwów.
Pawłowicz Edward, Lwów.
Pelikan Emil, Brody.
Pepłowski-Schnürr Stanisław, Lwów.
Piekarski Józef, Przemyśl.
Piekosiński Franciszek, Kraków.
Pieniążek Ignacy, Nagawczyn.
Pilat Roman, Lwów.
Pilat Tadeusz, Lwów.
† X. Polkowski Ignacy, Kraków.
Popiel Paweł, Kraków.
Potkański Karol, Kraków.
Hr. Potocki Artur, Krzeszowice.
Hr. Potocki Roman, Pomorzany.
Prochaska Antoni, Lwów.
Próchnicki Franciszek, Lwów.
Hr. Przeździecki Konstanty, Kraków.
Przysiecki Ludwik, Lwów.
X. B. Puzyna Jan, Lwów.
Kn. Puzyna Julian, Charnołożce.

Raciborski Alexander, Lwów.
Ramułt Stefan, Lwów.
Rawer Karol, Lwów.
Rayski Jan Nepomucen, Paryż.
Hr. Rey Mieczysław, Przecław.
Rojek Ludwik, Lwów.
Romer Gustaw, Zabełcze.
Rostafiński Józef, Kraków.

Rutowski Tadeusz, Lwów.
Ryszard Antoni, Kraków.

† Sarnecki Napoleon Turynka.
Sawczyński Henryk, Lwów.
Sawczyński Zygmunt, Lwów.
Schirmer Edward, Lwów.
Schmidt Władysław, Lwów.
Semkowicz Alexander, Lwów.
X. Siemieński Jan, Lwów.
Siemiginowski Włodzimierz, Torskie.
Sienicki Antoni, Lwów.
Hr. Sierakowski Adam, Waplewo.
X. Skrochowski Eustachy, Kraków.
Skobielski Piotr, Lwów.
Skorski Maryan, Wiedeń.
Słoniński Władysław, Lwów.
Służewski Michał, Lwów.
Smolka Stanisław, Kraków.
Sokołowski Maryan, Kraków.
X. B. Solecki Łukasz, Przemyśl.
Sołtys Tadeusz, Lwów.
Stankiewicz Maurycy, Kraków.
Starak Jan, Lwów.
Świderski Swidrygiełło, Pukienice.
X. Świstelnicki Zygmunt, Lwów.
Szadkowski Henryk, Lwów.
Szarłowski Alojzy, Kraków.
Hr. Szeptycki Jan, Przyłbice.
Szomek Bolesław, Lwów.

Hr. Tarnowski Stanisław, Kraków.
Hr. Tarnowski Stanisław, Śniatynka.
Tatomir Łucyan, Lwów.
Tomkowicz Stanisław, Kraków.
Tretiak Józef, Kraków.

Ujejski Zdzisław, Wygnanka.
Ulanowski Bolesław, Kraków.

Viebig Henryk, Lwów.

Warmski Mieczysław, Przemyśl.
Wąsowicz Mieczysław, Lwów.
Wernicki Józef, Lachowice.
Widman Karol, Lwów.
Wierzbicki Ludwik, Lwów.
Wisłocki Władysław, Kraków.

Włoszyński Ferdynand, Lwów.
Hr. Wodzicki Ludwik, Wiedeń.
Wojciechowski Tadeusz, Lwów.
Wojnarowski Feliks, Lwów.
Wolff Włodzimierz, Lwów.
Wrotnowski Antoni, Łęki.
Wybranowski Leoncyusz, Lwów.
Wybranowski Roman, Uszkowice.

Zakrzewski Wincenty, Kraków.
Hr. Zamoyski Andrzej, Kraków.
Zenowicz Despot, Lwów.
Zoll Fryderyk. Kraków.
Zych Franciszek, Przemyśl.

Żywicki Klemens, Tarnopol.